

LandSByliv

2015 Sosialterapeutisk Forbund
www.sosialterapi.no

Innhold

- 4 **Vidaråsen**
Til huset på fjellet
- 6 Tegninger av David Blair Johansen
- 7 Tanker om å bo på Vidaråsen, Henrik Steffens hus
- 9 Dikt: Høsten
- 10 **Rotvoll**
Hvordan man bor og jobber på samme sted
- 13 **Solborg**
Mitt ansvar for mamma
- 16 Kunstterapi med Ylvie!
- 17 Juledikt
- 18 **Ljabruskolen**
Videregåendeklassen på Ljabruskolen – noen glimt fra skolehverdagen
- 22 **Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken**
Simen
- 24 OD-dagen, Vev, Smia
- 26 **Vallersund**
En luke-fest
- 28 Asylsøkere
- 29 Dikt
- 30 Dette sted langt utenfor allfarveg
- 32 **Jøssåsen**
Fra livet på Jøssåsen
- 34 Kjære personer som har gått bort
- 35 **Helgeseter**
Kommende utstiller Helgeseters Setersprell
- 36 **Grobunn**
Minner og tanker fra Grobunn
- 37 Dikt: Fotvasking
- 38 Saueklipp
- 40 Ve gurpa
- 41 Arbeidskamerater på Grobunn
- 42 **Granly**
Møt meg der hvor jeg er ...
- 43 ”Noen ganger er det all right” - en liten fortelling fra hendelser i Jon Magnus sitt liv
- 45 En gryteklut
- 46 **Hogganvik**
Min stemme – fra oppvekst og livet på Hogganvik
Tommy forteller
- 48 Janchen forteller
- 49 Dikt: Mi venninne, Eg må le, Katten Lukas

er ei ekstrautgåve av
tidsskriftet LandsByLiv.
Tidsskriftet ynskjer å være

«eit vindu til verda». Det skal gje eit bidrag til miljøet,
betre kommunikasjonen mellom menneske og auka
livskvaliteten.

Mitt landsbyLIV består av småstubbar – gjerne
sjølvbiografiske – , dikt, teikningar, fotografi og så
bortetter, som speglar mangfaldet av menneske som
bur og/eller arbeider i dei ulike verksemdene innan
Sosialpedagogisk Forbund.

Redaksjon:

Rigmor Skålholt (faglig redaktør), Elisabeth Husebø og
Sissel Jenseth (ansvarlig).
Tidsskriftet LandsByLiv eies av Sosialterapeutisk Forbund.
Org. nr. 990 317 186.
Les mer om bladet her: www.sosialterapi.no

Kontakt:

Sissel Jenseth, sissel@dialogos.no
Adresse: Dialogos, Oscars gt 10, 0352 Oslo
Telefon: 975 63 875, E-post: post@landsbyliv.no

Ansvarlig produksjon:

Dialogos medie- og ressurscenter
Layout: Kaja Jenseth, Dialogos
Trykkeri: 07 Gruppen
ISSN 1504-0720

Neste utgave av LandsByLiv

vil være en jubileumsutgave i forbindelse med Camhill 50
år i Norge. Frist for stoff: 15. mars 2016.

Henvendelse om abonnement:

Sissel Jenseth, mobil 975 63 875, sissel@dialogos.no
Bankkonto for abonnement: 1254 05 74136

Forside: Tor Janicki, Malerverkstedet Vidaråsen.
Se side 4-5.

EN BUKETT FRA GRASROTA

Velkommen til vårt nye «Mitt landsby-LIV». Denne gangen har vi gitt rom til GRASROTA. Og grasrota er alle dere som skaper liv og leven på stedene, - dere som arbeider, lærer, krangler med hverandre, er glade i hverandre. Vi har fått artikler, tegninger, foto og dikt. Til sammen har det blitt et frodig og fargerikt blad som mange av dere har bidratt til. Og vi skjønner at gresset gror godt på grasrota. Hjertelig takk til alle!

Forfatteren Rolf Jacobsen har skrevet et dikt som heter GRESSET.

«Gresset er uovervinnelig som håpet», heter det i diktet. «Gresset er overalt. Kommer igjen og kommer igjen som livet selv og dagene».

Gresset bøyer seg opp igjen når det blir trampet ned. Gresset er jordens gave, - tåler alt.

Slik er det også med livet på våre steder og skoler. Vi tåler motstand og gleder oss over medgang.

Vi ønsker dere en glad og fredelig jul.

*Rigmor Skålholt, Elisabeth Husebø,
Sissel Jenseth*

Gresset

er uovervinnelig som håpet.

Om du ikke passer deg
er det opp mellom fingrene dine,
langs fortauskanten eller mellom bena
på riksdokumentet.

Bare etter et år

ser du grønnskjæret over slagmarkene
og kjenner en anelse av duft
over asken etter en nedbombet by.

Utslokkelig som livet selv
eller som glemselen.

De fattiges trøst. (De rike
har plenklippere.) Men gresset
bryr seg om ingen
eller alle. Jordens gave,
sterkere enn Eros. Tåler alt.

Prøv å gå barføtt ut en junimorgen.
Kjenne hvor det bøyer seg under foten din
og retter seg opp igjen. Vasker føttene dine
som Kristus gjorde med disiplene.
Fullt av godhet, men tyst. Selv
mannen med ljaen blir bare et åndedrag, en latter.

For gresset er overalt. Kommer igjen
og kommer igjen som livet selv
og dagene. Og dette skal jeg bort fra
men ikke helt.

Rolf Jacobsen

Fra diktsamlingen Nattåpent, Gyldendal (1985).

Til huset på fjellet

I forbindelse med konferansen "Norden i Goetheanum"¹ hadde malerne fra malerverkstedet på Vidaråsen oppholdt seg i Dornach i hele to uker. Der hadde de eget atelier i det gamle snekkerverkstedet (Schreinerei) og laget en utstilling med sine "Steinerstudier" under konferansen. Etter tilbakekomsten fra Dornach begynte en av malerne, Tor Janicki, å beskjeftige seg med Steiners utkast til et sceneteppet for mysteriedramaer i det første Goetheanum.² Siden har han malt rundt 20 studier av dette motivet og i skrivende stund arbeider han fremdeles med det.³ Hva er det vi ser på bildet?

- En mann. En båt. Et vann. Et kors. To fjell. Goetheanum, et hus.⁴ Og hva hender? - En mann treffer en annen mann. Med en båt. Han står og venter. Han har gått en lang vei. Han skal over med båten. Til huset på fjellet. Med korset. Og fine roser. Syv roser. - Også for disse bilder gjelder det Torsten Steen har skrevet i sin omtale av utstillingen "Steinerstudier" - der Janickis bilder ble vist side ved side med malerier av Arnkjell Ruud og Reidun Larsen, og en skulptur av Rudolf Steiner: "Når man ser på bildene fra malerverkstedet, så er det som om Steiners bilder blir rensset gjennom et forfriskende vårregn. På denne måten får de

1 Rigmor Skålholt, Norden i Goetheanum, Landsbyliv 39/2015.

2 Rudolf Steiner, Entwurf für einen Bühnenvorhang im ersten Goetheanum (1914) i: Rudolf Steiner, Das malerische Werk (Dornach 2007)

3 Allerede i 1914 arbeidet Maximilian Woloschin (1877-1932) med Steiners

utkast til teppet. I 1937 ble sceneteppet utformet av William Scott Pyle (1889-1938). Senere malte også Gerard Wagner (1906-1999) dette motivet.

4 Tor Janicki i samtale med Hannes Weigert på malerverkstedet, 14. oktober 2015.

tilbake sin umiddelbarhet, friskhet og sitt eget viljespråk, som gjør dem så sterke.”⁵

5 Torsten Steen, Steinerstudier, Das Goetheanum 36/2015. Se forøvrig: Hannes Weigert, Gefühle werden anschaulich, Das Goetheanum 37/2015; Tor Janicki, Der Mensch im Geiste, Landsbyliv 34/2013 (side 33), Studier etter motiver av Rudolf Steiner, Antroposofi i Norge 1/2014. Flere av Janickis bilder

Steinerstudier: Tor Janicki, Malerverkstedet Vidaråsen. Se også forsiden som er nr 19 av billedserien. Tekst: Hannes Weigert.

er også trykket i Album (Vidaråsen 2013).

KONGEN SA, David Blair Johansen.

EVENTYR I SKOGEN, David Blair Johansen.

Tanker om å bo på Vidaråsen, Henrik Steffens hus

Hva liker vi med å bo på Vidaråsen?

Harel: Variasjon på mange plan, blant annet i boformer. Søndagsfrokost. Spise mat som vokser her og at vi kan speile oss i hverandre.

Isabel: Tirsdager fordi det er pizza, mandager tegneklubb og onsdager sykkelgruppe. Fellesskapet. Ikke måtte låse sykkel hele tiden.

Sheila: Plukke blomster på jobb. Hengekøye i hagen. Gode grønnsaker.

Linn: Forskjellige hus. Lys på bordet til hvert måltid. Forskjellige aktiviteter på ettermiddagene og rolige netter... sove med åpent vindu.

Jenny: Mennesker fra forskjellige land og kulturer. Mye latter... sikkert 20 ganger hvert måltid. At vi lever fredelig i landsbyen og vil hverandre vel.

Rosita: Kjøre bil. Være sammen på Steffens hus. Jeg liker å bo sammen med alle dere!

Runa: Landsbymøtene, morgensang og huskveld, og at vi kan både gå ut av huset og komme tilbake uten nøkkel. At vi lærer av hverandre, om hverandre. Gleden over produktene som produseres og leveres i landsbyen... spesielt brødene. Muligheten til å kunne dra inn til Tønsberg. Liker hele Steffens Hus, harmonien... stemningen i huset.

Om det å lære hverandre ting.

Isabel gleder seg til i morgen, da skal hun på bowling.

Rosita har ordnet rommet sitt sammen med Sheila. Nå er det orden i tøyet og i skuffene og nå kan hun finne ting med en gang... trenger ikke å lete lenger. Hun hadde det også veldig gøy på tegneklubb med Harel. Trim var også veldig gøy. *Mathias* er så glad for å ha kommet hit og takker for at alle er så snille og søte. Strikketøyet hans har blitt borte. Han har skrevet det i Nytt Fra Posten. 'Vær så snill å hjelp meg å finne det'.

Linn var på bakeriet på mandag. Hun vil gjerne bli kjent med verkstedene når hun har fri. [...]

Ola hadde en super sushi-opplæring med Wan og Sheila. [...] fint med nye folk i landbyen. Han liker seg så godt her. Noen ganger våkner han og lurer på hvordan han har fortjent å være på et så fint sted.

Harel: Torsdag var det potetdugnad og vi fikk smakt på bakte poteter på åkeren. Det var godt å få potetene inn før regnet kom. Mandag var det vaskedagen hans... men alle brukte vaskemaskinen og tørkerommet og det var ikke plass til å henge opp klær. Vi må prøve å vær litt flinkere.

Rosita klager over at skoene i inngangen ikke ryddes. 'Nå må dere skjerpe dere!'

Huskveld, onsdag 21. oktober 2015

Harel: For noen uker siden snakket vi om å ta opp noen tema igjen istedenfor å bare snakke om uken som har vært og ting vi har gjort.

Rosita: Kanskje vi kan fortelle hva vi liker og sånt. Litt forskjellig

Runa: På representantskapsmøte i år blir tema noe rundt Verdier og Vi og Verden. Hva er det som vi deler som er viktig for oss her på Steffens Hus? Hva er det vi kan dele med verden? Hva kan stråle ut herifra og hva kan kanskje stråle inn?

Sheila: Vi deler mange ting. Mat og måltider, vaskedager, fellesrom. Vi tenker på hverandre, ikke bare på oss selv.

Jenny: Vi har lørdagshusvask [...] når vi gjør det sammen blir det god energi. Hadde hun bodd her alene hadde det vært et ork. Men her tar vi vare på hver vårt område, på fellesen og på hverandre. Da kan vasking bli en fest.

Ola: Vi er frie som fuglene. Ikke innestengt. Vi kan oppleve glede, mye glede. Og at vi kan minne hverandre om avtaler. Fantastisk at alle kan bidra. Vi deler på oppgaver og kan steppe inn for hverandre.

Harel: Vi inspirerer hverandre når vi snakker sammen. Han ble inspirert av det Ola sa om frihet til å kunne bidra. Vi passer på hverandre noen ganger med et smil, med en klem eller en tjeneste.

Mathias: Vi må ta hensyn til hverandre, ikke snakke samtidig og ikke bråke så mye. Det er veldig koselig. Alle er så søte og greie. Jeg liker dere!

Isabel: Liker at det er noe å gjøre hele tiden. Noe å finne på og alltid noen å være sammen med.

Rosita: Liker at det er stille før vi takker for maten. (Stille)

Runa: Lurer på hva det egentlig er som gjør at vi føler oss fri her, som Ola sa?

Ola: Valgmuligheter... forutsetning for å kunne ta valg er at vi er interesserte, motiverte... det stilles liksom ingen krav for forhåndskunnskap. – Og når vi er frustrerte er noen der for oss og får oss til å løfte hodet.

Harel: Verdier og de mange gullkorn som ble delt her, kobler oss til Vidaråsens 50-års feiring. Til festen her i mai 2016 blir vi utfordret til å fortelle om livet i landsbyen hva som er fint og vanskelig og inspirerende og lærerikt bl.a. ved å lage en fargerik jubileumsbok med kreative bidrag, tegninger, tekster, malerier osv.

Vidaråsen Landsby – et Camphillfellesskap i Vestfold med gårdsdrift, gartneri, meieri, og en rekke verksteder, bakeri og butikk. Rikt og variert kulturtilbud med konserter, teaterforestillinger og foredrag. *Landsbyveien 34, 3158 ANDEBU. www.vidaraasen.no, office@vidaraasen.no*

**Høsten er en
fin tid
med blader
i alle farver
og himmelen
rød om
morgenen og
kvelden**

Eli Hartmann

*Cecilie og
Rasmus på
Camphill
Rotvoll.*

Hvordan man bor og jobber på samme sted

Jobben på bakeri og solstua

På bakeri der sitter jeg å skriver på posa og baker brød og knekkebrød og kanelsnurrer og vasker vinduer og lager kaffe og te og saft og vann.

Etter lunsj vasker jeg kaffe- og tekanner. Jeg jobber sammen med Sven og Trine på Solstua på mandager og torsdager. På bakeriet jobber vi

sammen, Mirjan og Kristin og Julie og Sofia og meg og Borghild og Anna. På bakeriet jobbet jeg tirsdager og fredager.

Klarte det

Når jeg var liten da ramla og slo meg i boret. Jeg var liten, jeg var så liten at mamma klarte nesten

*Borghild Bromstad
i bakeriet.*

gult hus: Olav Stokkland og et blått hus: Ole Vig. Jeg bor i Olav Stokkland sammen med 9 stykker. 2 husansvarlige, 2 unge medarbeidere og 5 beboere. Vi gjør mye forskjellige ting sammen. For eksempel strikkekveld, spillekveld, gå på konsert/teater, gå på turer. På lørdager har vi husvask fra kl. 10.00 til 12.00. Etter det er det fritt hva vi kan gjøre frem til kl. 19.00, da har vi bibelaften for de som vil. Hver dag har vi felles frokost og felles

ikke å rede live mitt at jeg skadet meg å da vart jeg lammet på ene siden. Jeg klarte ikke å stå på fotan da, men jeg klarte de til slut da. Jeg var nesten til å død når jeg kom ut av magen til mamma.

Cecilie Moxnes

Bor og jobber på samme sted

Jeg bor på Rotvoll og jobber også der. Der jeg bor er det tre hus. Et lyseblått hus: Herman Gross, et

middag sammen. Det er koselig å snakke om dagen. Hver dag fra mandag til fredag er det jobb til 8.30 til 14.30. Så hjem å lage middag til alle sammen. Hver torsdag har vi felles Rotvollting der vi forteller om ting som skjer eller har skjedd i uka. Og hver fredag har vi Kristofferting som vi forteller om ting som skjer hjemme på husene.

Jeg var lita jente

Når jeg var liten var jeg frisk i begge armene da,

og når jeg var 8 måneder da vart jeg lam i ene handa. Jeg var plutselig på sykehuset, når de sa det, så visste jeg ikke at jeg lå der. Jeg ble født veldig tidlig at mamma mistet meg nesten. Jeg lå i koma da, etterpå husket jeg ingenting. Når jeg var liten da.

Buss

Jeg har en venninne som sitter i rullestol. Når vi skal til byen, så tar jeg med meg venninna mi på bussen. Vi finner ut om bussen har lav entre for å få inn rullestolen. Når vi sitter på bussen, har vi det artig når det humper. Vibeke synes det er kjempegøy å ta bussen sammen med venner. Som regel tar hun taxi.

Bakeriet

Jeg jobber hver dag i bakeriet. Onsdagen jobber jeg i barnehage, torsdag og fredag ettermiddag i butikken vår. I bakeriet jobber jeg med å skrive poser til kunder og skjære brød til Steinerskolen på Rotvoll. Så baker vi masse kjeks, brød, knekkebrød og lager deiger til neste dag, veier opp til neste dag. Jeg liker det jeg gjør i bakeriet. Jeg pakker kjeks i poser som vi leverer til butikken. I butikken tar jeg og pakker ut varer, står i kassa, setter brød inn når det kommer fra bakeriet, ordner med saften fra safteriet. Jeg liker å jobbe

med Mersije, hun er kjempesnill og flink til å ordne oppgaver i butikken. Alt som jeg jobber med er en variasjon, det liker jeg.

Venninner

Vibeke og jeg. Vi ble kjent med hverandre allerede på Strindheim skolen og vi fortsatte å gå på samme ungdomsskolen Rosenborg og på Strinda VGS sammen. Da vi møttes på Strinda VGS så ble vi bedre kjent med hverandre og da ble vi bestevenner og det er vi fortsatt etter nesten 20 år. Vi er mye sammen enten vi går til byen, er på kino, er hjemme til hverandre og finner på mye gøy sammen. Jeg har også vært og overnattet til henne, og Vibeke har kommet på overnatting hos meg. Vi har det kjempegøy sammen.

Borghild Bromstad

Borghild Bromstad og Cecilie Moxnes skrev dette i november 2015 for å presentere seg på Sjraffen Kultursenter i Trondheim. Festivalen var for og med mennesker med utviklingshemning. Borghild Bromstad er med i Intergretto teatergruppe og Cecilie Moxnes er med i Jentegruppa. Cecilie arbeider også på gården. Foto: Nils Langeland.

Camphill Rotvoll – et Camphillfelleskap ved Trondheim som består av Kristoffertunet levefelleskap og dagtilbud på Rotvoll verksteder samt gartneri. Et rikt og variert kulturtilbud.
Rotvoll Allé 1, 7053 RANHEIM. www.rotvoll.camphill.no, kristoffertunet@camphill-rotvoll.no

Mitt ansvar for mamma

Å leve med autisme, og samtidig over både uker og måneder ha aleneansvar for min 88 år gamle mor som er så svaksynt og dårlig til bens og svimmel, kan by på store utfordringer; men hittil har jeg mestret det godt.

Det begynte særlig sommeren for tre år siden da mamma falt og brakk lårhalsen. Det var et pent brudd, og hun behøvde bare å lokalbedøves da hun ble operert. Og kirurgen sang, mens hun opererte mamma.

Hun fløy først fra sykehus til sykehus og så til rehabiliteringssenter på Ringen i Hedmark. 13. juli kom hun til Solås/Drøbak og meg.

Men så ble jeg alene med mamma. For utenom rengjøringshjelp hver fjortende dag hadde hun bare meg. Det var kun vi to. Jeg skulle nå i disse månedene være hennes ben og øyne!

Jeg leste høyt for henne fra

diverse bøker. Jeg smurte Arnica Symphytum-salve på bruddet hennes på låret. Jeg stelte henne, dusjet henne. Så var det innkjøp og matlaging, frokost, middag, aftens og oppvask. Jeg måtte ikke miste henne helt av syne, og fulgte henne så nøye opp jeg kunne, de tre, fire måneder, da hun var 85 enda.

Så kom neste sommer. Det var på to måneder, det gikk mye bedre. Da var det varmere og bedre badevær. Jeg hadde jo tross alt allikevel følelsen å ha ferie. Jeg følte meg litt utilstrekkelig, for av og til gav jeg mamma noe annet enn det hun ville ha. Hun var for glad i melk ifølge meg. Jeg ville ha henne til å drikke mer vann, og ikke for kruttsterkte. Mye måtte jeg vende meg til, kaste etterlatenskaper her og der, samt å rydde opp når hun hadde et uhell. Men jeg vendte meg til det, for så høyt elsker jeg min gamle, hjelpetrengende mor!

Men det gikk nedoverbakke. Nå kunne hun ikke reise mer, hverken til Vardø eller Lanzarote. Hun må være av stål, så godt og selvstendig hun har greid seg. I sommerferiene og til dels i påskeferiene kunne hun trygt la alt hvile på meg. Selv turte jeg ikke å reise alene noe sted, heller ikke frem og tilbake mellom Solborg og Drøbak. Jeg måtte kjøres og hentes!

Men det siste året har jeg måttet passe på, så hun ikke ble fristet til å forhaste seg avgårde. Og hun var eksemplarisk lydig! Nå fikk jeg i hvert fall en smule anledning til å sette meg inn i husansvarliges sted, når det gjelder å ha ansvar for hjelpetrengende! Dette til ettertanke. Hvem er sjefen? Hvem bør bestemme? Den eldste, eller ens mor, eller den som har ansvaret? Jeg tenker begge i fellesskap, for de hjelpetrengende må ikke bli helt avhengighetsgjorte eller umyndiggjort.

I vår ringte telefonen mens mamma hørte på radioen. Hun reiste seg brått uten rullatoren og stormet bort for å ta telefonen. Hun falt over peisen som heldigvis var kald, fikk litt ribbensbrist, men brakk håndleddet for annen gang på tolv år, og måtte ha gips. Heldigvis behøvde de ikke å operere. Nå måtte jeg være hennes syn og høyre arm!

Nå begynte jeg å skjønne alvoret av mammas alder, og det at uansett hvor svimmel og svaksynt hun er, er hun, slik som jeg faktisk, for rask i kroppen og for treg i tankegangen.

Hun er ung til å være 88 år!

Jeg følte denne våren at jeg ikke kunne slappe ordentlig av på samme måte som før om årene, selv om mamma allerede i fjor fikk utvidet hjemmesykepleie, da jeg måtte hjem til Solborg. De siste par årene har hun ikke felt en tåre og vært så ute av humør som årene før. For det var tungt for meg når hun gråt så lett og var så mye nedfor. De siste året har hun vært så sprudlende, selv i vår da hun måtte ha armen i gips og måtte spise og gjøre alt det hun greide selv med venstre hånd.

I sommer var jeg mye tryggere igjen, og mammas syn har som ved et under blitt litt bedre. Nå har jeg blitt så rutinert og sikker og sindig at jeg mestret dette store ansvaret, og ble atter minnet om medarbeidernes og husansvarliges store ansvar. Jeg var stålsatt i dobbelt forstand. Men så falt mamma.

Det gikk heldigvis bra, men jeg var alene og fikk sjokk! Jeg følte meg utilstrekkelig. Vi fikk da i det minste styrket og oppkvikket oss med å lese Rudolf Steiners versjon av Fader Vår, samt ukeversene i Sjelekalenderen og først og fremst Steiners ”Krisendommen som mystisk kjensgjerning”.

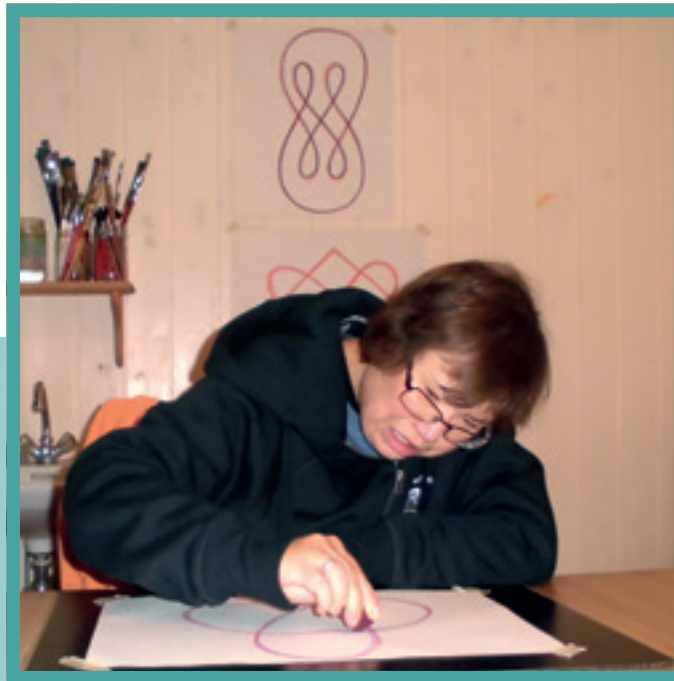
Bare tenk på alt det mamma har gjort for meg hele livet. Hun har født og oppdratt meg med smerte. Vært min guide som loset meg ut av alle mine livskriselabyrinter, som barn, ung og godt voksen! Den som berget meg fra alle autismsens farer, sammen med min skytsengel i alle de år! Amen.

Tekst: Nina Brun. Foto: Mette Brun.

Tekstene fra Solborg er hentet fra Solborgavisen som kommer ut fire ganger i året.

Solborg – et Camphillfellesskap i Buskerud mellom Hønefoss og Jevnaker med gårdsdrift, gartneri, urteverksted, veveri, bakeri og en skogsarbeidsgruppe. Et rikt og variert kulturtilbud.
Solborgveien 21, 3520 Jevnaker. www.solborg.camphill.no, solborg@camphill.no

Kunstterapi med Ylvie!

En gang i uken, hver onsdag formiddag, har jeg en halvtimes kunstterapi med Ylvie. Først lager jeg formtegninger, så maler jeg et bilde eller lager figurer av leire. Jeg begynte med dette nå i høst. Jeg får lov til å være kreativ og jeg trives kjempegodt med det. Det føles som om jeg er i en egen verden og jeg blir mer avslappet og får ro i sjelen når jeg gjør dette sammen med Ylvie.

Takk til Ylvie for denne fine kunstterapien.

Hanne Kveli.

Juledikt!

Hanne Kveli

Nå nærmer Julen
seg skritt for skritt.

Adventstjerne.
Luciakaker.
Julestemning.
Juletre med pynt.

Juleduk.
Julegaver.
Pepperkaker.
Julenissen kommer på besøk.

Ribbe,
medisterkaker,
pinnekjøtt,
lutefisk med agurksalat.

Edelgran.
Gran.
Julestjerner.
Nå er Julen endelig her igjen.

Velkommen tilbake, Julen.

Videregåendeklassen på Ljabruskolen – noen glimt fra skolehverdagen

I høst var det valg til kommunestyre og fylkesting. Noen av elevene i klassen har stemmerett. Derfor var det naturlig å starte skoleåret med en hovedfagsperiode med fokus på hvordan samfunnet er organisert og hvem det er som bestemmer i Norge. Vi snakket om politiske partier, om hvordan pengene brukes og lovene lages og om hvor viktig det er at vi alle deltar i folkestyret.

”I Norge betaler de voksne skatt. Pengene bruker vi til politi, flyplasser, trikken og tog og T-bane og busser og båt og for å bygge veiene som folk kjører på. Hvis vi blir veldig syke, må vi på sykehus hvis vi hoster og kaster opp og får feber. Vi legger oss på sykehus når vi trenger hjelp.”

Johann

”Jeg tegnet riksløven. Militæret passer på andre folk. Riksløven er på Stortinget. Her snakker de sammen. De bestemmer de norske lovene. Vi har valgt de som skal sitte på Stortinget. Det kalles demokrati.”

Einar

”Jeg synes at bøndene i Norge skal få mer penger. Eller vi må senke prisene på landbruksmaskiner så det blir lettere for dem. Vi trenger bønder fordi at ellers så blir Norge fullt av skog. Og det er dumt fordi at da får vi ikke norsk mat og norsk melk. Det har vi snakket sammen om på skolen i samfunnsfag. Jeg tenker å drive mitt eget firma og bondegård og det blir mange maskiner og penger.”

Edvard

”En dag fikk vi besøk fra Fattighuset. Vi skal ha med julegaver til de fattige. De skal dele ut julegavene til fattige.”

Hanne

En dag i høst dro vi på omvisning på Oslo Rådhus. Der ble vi tatt med inn i bystyresalen: ”Det var fine malerier på rådhuset. Vi så på et maleri som handlet om norsk historie, eventyr og kultur. Det var Hanne som fortalte om det som var maleveggen i rådhuset.”

Mariann

Vi prøver å få til at klassen reiser til Vidaråsen en gang i året, slik at vi kan jobbe i landbruket der og på verkstedene. Der blir vi alltid tatt så godt imot, og å reise dit er veldig populært blant elevene! ”Det var fint å hjelpe til å lage pizza til hele

landsbyen. Bakermester Ola hjalp oss. Jeg likte å lage pizzadeig. Jeg synes at de som jobbet der var hyggelige.”

Maria og Oscar

”Jeg vaska veggen på bakeriet.
Og ikke mer. Det var det.”

Hanne

I høst har vi også tatt et krafttak for at alle i klassen skal lære seg klokka:

”Vi jobbet med klokka.

Vi lagde våre egne klokker. Vi klippet av en sirkel og festet visere på klokka. Vi fortalte når vi står opp og snakket om døgn, natt og dag. Noen skal hjem klokka fire, noen tar trikk kvart på åtte på morgningen. Andre pusser tenner og går på do da.”

Axel og Mathias

Litt senere på høsten fikk vi besøk av jevnaldrende elever:

”Tre elever spilte for oss. De kom fra Oslo By Steinerskole. De hadde operasjon dagsverk og samlet inn penger til de fattige i andre land. En av dem dansa hallingdans. Vi blei med. Det er gøy å danse. Når gutta spilte og dansa da klappa alle i klassen.”

Johann

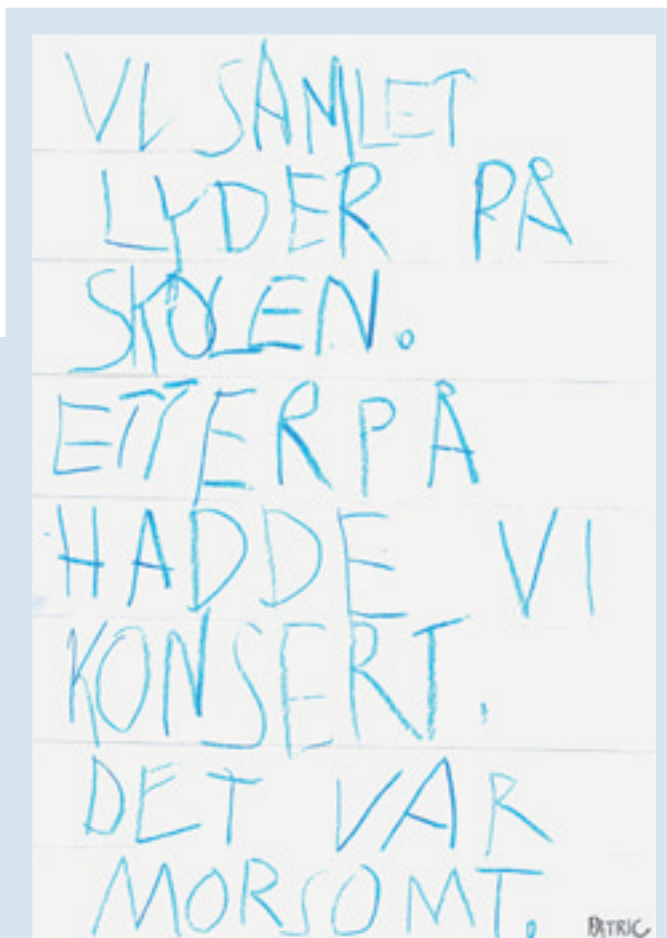

Å synge selv og å få besøk av musikere som spiller for oss og med oss er høydepunkter i skolehverdagen.

I oktober hadde vi besøk av noen musikere som hadde lydprosjekt med oss:

”Vi samlet lyder på skolen. Etterpå hadde vi konsert. Det var morsomt.”

Patric

Ljabruskolen – en steinerskole for elever med spesielle behov i grunn- og videregående skole.

Undervisningen er tilrettelagt i forhold til elevenes behov og forutsetninger.

Ljabrubakken 50, 1165 OSLO, ljabruskolen@steinerskolen.no www.ljabruskolen.no

Simen

Jeg er Simen, 15 år gammel og trives meget godt her på steinerskolen. Dette er mine malerier som jeg malte sammen med læreren min. Jeg er glad i fargene, men jeg er også meget musikalsk. Med musikken går alt mye lettere.

Tekst og foto: Elisabeth Rahn

Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken for elever med spesielle behov i grunn- og videregående skole, samt en avdeling for videregående elever på Stiftelsen Grobunn. *Rudolf Steiners veg 26, 2312 OTTESTAD.* www.hedemarken.steinerskolen.no, hps.hedemarken@steinerskolen.no

Johannes og Karoline steker vafler.

i hele hovedfag. Noen sto på kjøkkenet, noen i grupperommene og noen i 10.-klasserommet. På kjøkkenet gikk strømmen hele tiden. Vaktmesteren måtte komme og ordne sikringene. Kjøkkengruppa måtte flytte fram og

tilbake mellom kjøkkenet og grupperommet, med vaffeljernet.

Vi laget to utsalg. Klokket 10.30 åpnet vi. Da kom elever fra 2.-3.-4.-5. og 6. klasse og mange lærere også. Vaflene var gode, så mange kom og handlet flere ganger.

Vi fikk inn kr 2541 til sammen. Det var moro og ganske mye jobb. Vi var slitne etterpå.

Skrevet av Karoline, Aleksander og Ivana.

OD-dagen

Torsdag 29. oktober jobbet vi for Operasjon Dagsverk. Pengene går i 2015 til prosjektet «Med lik rett», til ungdom i Chile, Peru og Argentina. Alle har rett til å bestemme over sin egen kropp. Pengene skal gå til opplæring og helsetilbud. Stine og May Helen jobbet hjemme. Resten av oss hadde med 3 liter vaffelrøre hver. Vi stekte vafler

Veving

En dag i uken går vi ned til Gartnerhallen. Der er det en stor vevsal med 10 vever. Vi har en vevstol hver. På noen av dem må vi lage vevskille med trøer, og på de andre lager vi skille med håndtak. Vi vever mye med filler i mange fine farger. Og

fillene blir til gulvtepper, duker og puter. Men vi vever også med garn. Det kan bli til fine skjerf, løpere og brikker. Noen av oss har også vevd tepper til kjæledyrene våre. Vi vever i to timer. Og vi lærer oss tålmodighet og «stå på vilje». Hver sommer lager vi utstilling med noe av det vi har laget.

Skrevet av Carl Emil og Malin.

Carl Emil
vever med
filler.
Malin vever
løper.

Tekst og foto
er hentet fra
Skoleavisen
for base 9
høsten 2015.

I smia

Vi - Mikkel, Martine og Marianne har hatt en

periode med smie. Torbjørn var læreren vår, han er snill. I essa var det veldig varmt.

Vi hadde på oss kjeldress, hansker og briller.

Utstyret var hammer, tang og ambolt.

Det var tungt å arbeide med de store hammerne. Jernet ble glødende og mykt i varmen og vi måtte passe på at det ikke ble for varmt. Vi puttet det i kaldt vann. Vi laget spade og utstyr til å bruke i peisen og lysestake. Dette fikk vi med oss hjem. Vi var flinke alle sammen.

Skrevet av Martine og Marianne

*Mikkel ved essa.
Marianne og Torbjørn.*

En luke-fest

En luke-fest?!? Hvordan skal det gå an?? Er det ikke så forferdelig slitsomt og kjedelig å krabbe i timevis over gulrotåkeren og prøve å finne små gulrotplanter inn imellom store ugressplanter for å akkurat ta de store ut og la de små stå?? Ja og nei. Luking er ikke lik luking ...

Det begynte på Trøndermøte på Vallersund en gang midt på vinteren. Da kom ideen opp om å bytte mer mellom landsbyene. Vi tenkte da først på landbruksprodukter. At alle gjør det de er god på, men ikke bare gjør det for den egne landsbyen, men også for de andre. For å få det til å fungere skulle vi avtale litt om hvem som dyrker hva, slik at vi kunne bytte i slutten av sesongen. En fin idé ...

... som Inga fra Jøssåsen tok opp igjen, omtrent litt før det ble alvor, nemlig litt før frøene skulle inn i jorda i slutten av april. Inga spurte da meg, som er gartner på Vallersund. Tja, tenkte jeg, men da må jeg få flere med i båten. Vi på Vallersund har nemlig en tradisjon, ... Eller bedre sagt, jeg prøver å opprettholde en tradisjon på Vallersund: at landsbyen, det vil si alle i landsbyen som har finmotorikk for å kunne luke, skulle stå for den første gjennomgangen av lukingen. Resten tar gartnerigruppen. Det er da fortsatt ganske mye: først så er det jordforberedelse, plukke stein, lage bedene, så, brenne det første ugresset, hakke, ... og etterpå er det å hakke igjen, luke en gang

til, hyppe ... og kanskje litt til inn imellom. Og jeg må si, jeg/vi slet litt i det siste med å holde denne tradisjonen levende ... Men siden jeg/vi vil beholde den, så gikk jeg til vårt landsbymøte på Vallersund og fortalte om at jeg ble spurt om vi kunne dyrke noen kilo gulrøtter til for Jøssåsen og at det ville bety at vi alle må luke litt mere, men at vi gjør det for våre venner på Jøssåsen. Tja, noen klør seg i hodet, noen sjekker mobilen, noen må plutselig på do ... noen er ærlige og sier rett ut at det er urealistisk, siden vi knapt nok får til mengden for oss selv. Litt taushet. ... Til den lettende ideen kom opp, om vi ikke kunne invitere Jøssåsen til lukingen. Ja, det var en god idé! Men da skal det bli en fest! Vi skal jobbe sammen og kose oss sammen. Det er alltid et veldig viktig aspekt av en dugnad. Det skal være artig å være sammen. Det skal være artig å jobbe sammen. Yes! ...

Så jeg sådde omtrent 200 løpemeter gulrot for Jøssåsen, som forhåpentligvis skulle bli til omtrent 200 kilo gulrot. ....

Så kom en veldig kald vår og sommerstart. Gulrøttene spirte så vidt. De kom dårlig i gang og det var litt vanskelig å planlegge når de skulle være store nok for å kunne luke dem for første gang. Og i tillegg var det Danmark-turen og ferie og ditten og datten ... Og da vi på Vallersund så i kalenderen vår, så fant vi bare en eller to dager

som kunne passe for oss. Men om da været var noenlunde ok, eller om de fra Jøssåsen kunne komme, det visste vi ikke enda. Så jeg tok kontakt til Inga, som var på ferie (dårlig start?? Å neida!!), ... og Eric som svarte med en gang: Ja, vi kommer!!! ... Utrolig, tenkte jeg. For en fin spontan og positiv kraft som kom flygende til meg ...

Og så kom dagen, ... med litt regn og uten vind. Det betyr klisjelasj på hendene og tusenvis av knott.

... Vi vurderte å avlyse det hele, på selveste morgenen. Fort, fordi ellers har de allerede kjørt fra Jøssåsen. Et kort øyeblikk av tvil og panikk. Men så bestemte vi at vi gjør det lell, ... heldigvis, fordi ganske snart så som kom det en gjeng på 20 stykker, velutstyrt med strålende humør. For en glede, ... Vi samlet oss først i butikken. Fikk en kopp kaffe og et stykke kake. Noen ord. Fortsatt litt skeptisk. Fordi, om noen vet hvordan det er å tilbringe noen timer med noen få venner, men med tusenvis av knott, lukende på en gulrotåker ... Nei, det er ikke artig. I stigende fortvilelse og med mer og mer jord i ansiktet ... Men da vi hadde

drukke opp kaffen og gikk ut, så hadde det sluttet å regne. Og da vi var fremme på åkeren, så kom sola ut. Og med det forsvant knotten. ... Det var helt utrolig. Vi hadde det perfekt. Det gikk så bra. Og ikke kjedelig i det hele tatt. Det er jo det fine når man er litt flere. Man kan prate litt her og der. Man kan ta en liten pause. ... Noen sto i åkerkanten og så på eller underholdt de som tok en liten pause. Noen var på Ilja (eller var det på bakeriet?) og laget mat. ... Og vips hadde det gått to timer og vi var ferdig med hele saken! Før

man hadde rukket å bli trøtt og sliten. Til og med pastinakk og sikori hadde vi fått luket. Lett. ... Så var det bare å gå avslappet ned til butikken igjen og glede seg til en god middag som vi inntok i lag. Etter en siste kaffekopp forsikret vi hverandre om at dette her må vi ta igjen til neste år!!!

I mellomtiden, midten av november, har gulrøtene blitt høstet. Jøssåsen har spist de første hundre kilo og skal ta med resten nå i helgen. Mjammjam.

Tekst: Peter Schmeding. Foto: Erik de Haan.

Asylsøkere

Jeg vil at asylsøkerne skal ha det bra, og at dem kan få begynne på aktiviteter sammen med oss. Vi kan ta dem med på svømming, fotball, sykkelturer og andre ting.

Det er så trist at dem ikke har et godt liv, og det må vi skape for dem.

Vi kan også ta asylsøkere med ut og spise på restauranter og kaféer.

Og så er det fint å lage mat sammen med asylsøkere for da lærer de hvordan man lager mat.

Yngvild Rønning

Vallersund Gård og Framskolen – et Camphillfellesskap på Fosenhalvøya. Gårdsdrift, gartneri, urteverksted, bakeri, veveri, butikk, kulturtilbud og aktiviteter. *Vallersund Gård, 7167 VALLERSUND. www.vallersund.camphill.no, vallersund-gaard@camphill.no*. FRAMskolen er et toårig, folkehøgskoleliggende læretilbud for unge voksne. *www.framskolen.no, framskolen@camphill.no*

Dikt

Mørkere dager kommer
Nå som årene ikke stopper
Så går jorda rundt
Alt er rart og mørkt og skremt
Alt vi ser er bilene
Og sykler kommer i mot oss i rasende fart
Kommer uten videre
Om at vi sover godt i sjelen vår

Ditt vakre hår
Lyser med solen
Skinner i kropp og sjel med gode tanker
Svever med triste følelser
I oss

Om høsten koser vi oss i mørket
Tenner vi et lys for de døde
Og varm og kald luft
Spiser god mat og drikke
Alt gjør så godt i vår sjel

Helena Lemcke

Fra livet på Jøssåsen

Jeg kom 14. januar 1981 til Jøssåsen. Jeg flyttet inn hos Rigmor og lengtet hjem.
I mange år har jeg laget mat.
Jeg liker å male og vil ha malekurs!

Kari Jordhus

Jobber i vevstua
Strikke votter
For mennesker
Fint

Camilla Beck

Høst! :)

Etter sommeren kommer høsten. Bladene faller ned fra trærne, det regner og båser. Været blir kaldere, og det blir mørkt tidligere på kvelden. Løvet på trærne kan være gult og rødt.

Bladene er gule, og ligger på bakken. Det ser fint ut.

Jeg gikk en lang tur i skogen.

Jeg har en treningsapp på telefonen min som jeg har begynt å bruke. Jeg gikk en lang tur sammen med Atomi. Atomi er en hund som bor på Jøssåsen.

Her er vi :)

Hans Martin Leirvik

Hentet fra bloggen hans

hansmartinsite.wordpress.com

Kjære personer som har gått bort

1. august i år døde Hilde Kvam Eggestad, 59 år gammel. Hun bodde i mange år på Jøssåsen. Hun har jobbet på vevstua, bokverksted og keramikken her på Jøssåsen. I 2010 flyttet hun til et sykehjem i Trondheim.

Hilde var en flink og snill dame, synes jeg. Det var aldri noe vondt i Hilde. Hun var flink til å spille på maracas i køret vårt, som vi hadde med Tor og Eva Haldberg i mange år. Hun var også flink til å synge. Jeg har mange gode minner om henne.

Kåre Sjønøst døde 11. oktober i år. Han hadde i mange år en dagplass på Jøssåsen. Han bodde på et sted som heter Motrøtunet. Der hadde han en egen leilighet i første etasje, i Hommelvik.

Han jobbet på Jøssåsen bokverksted i mange år og han var flink til å lage bøker sammen med folk fra Vikhammer og Jøssåsen. Han kom til Jøssåsen hver torsdag og fredag sammen med Svein Tore Langhelle og noen til som han jobbet med i vedgruppa.

Han var veldig snill og høflig, synes jeg. Alltid fornøyd og han syntes det var god mat her. Jeg har mange gode minner om Kåre.

Torild Larsen

Jøssåsen Landsby – et Camphillfellesskap i Malvik kommune i Sør-Trøndelag. Foruten gårdsdrift har landsbyen kulturhus, veveri, bokverksted, keramikverksted, snekkerverksted og vedgruppe, kulturtilbud og aktiviteter. Kulturtilbud. *Jøssåsvegen 161, 7550 HOMMELVIK. www.jossasen.no, office@jossasen.no*

Kommende utstillere på Helgeseters Setersprell

Terje Nygård er fotograf og beboer ved stiftelsen Helgeseter. Terje har bodd størstedelen av sitt liv på Helgeseter, og 25. mai 2016 åpner han utstilling som årets Setersprell-utstillere. Dette er andre året på rad at Helgeseters Setersprell har en beboer som festspillutstillere.

Terjes billedtemaer er alt fra mennesker til planter,

og her to bilder av dyr (høne og hunder). Det er Terjes blikk bak kamera som gir bildene liv, og ofte uventede vinklinger. Vi gleder oss til Setersprell 2016, to uker i mai med blant annet et variert konsertprogram, teater og mer - og altså, ikke minst utstillingen til Terje Nygård.

Tekst: Arnvid Aakre. Foto: Terje Nygård

Stiftelsen Helgeseter ligger i Sædalen i Bergen og tilbyr bolig, pleie, terapi, samt arbeid på bakeri og ulike verksteder, kulturtilbud og aktiviteter. *Øvre Sædalsvei 257, 5099 BERGEN. www.helgeseter.org, geir@helgeseter.no*

Rostadheimen Bofellesskap ligger på Garnes rett utenfor Bergen. Stedet har også et dagtilbud. *Garnesveien 166, 5264 GARNES. www.rostadheimen.no, post@rostadheimen.no*

Minner og tanker fra Grobunn

Jeg har de siste to årene fått lov til å arbeide som frivillig på Grobunn. Dette har dreid seg om gartnerarbeide. Fra første dag har jeg blitt tatt inn i flokken.

I mitt arbeide har jeg fått ta del i litt av livet på garden. Og mange ganger har jeg tenkt: ”Så heldige de er disse ungdommene som får oppleve slike år i ungdomstiden”. Her fylles dagene med skole og praktisk arbeide. Fritiden med lek og forskjellige aktiviteter og ikke minst mange menneskemøter.

Ved skolens slutt dette året ble jeg bedt med på skoleavslutningen. Der fikk jeg lytte til vakker musikk og sang fremført av ungdommene. Og jeg så gleden og stoltheten over det å mestre. Dette ble for meg en vakker og rørende opplevelse.

I dag har jeg fått være med på Mikkelmessfeiring med opplesning av Jens Bjørnebos ”Mikaelslegende”. Etterpå fikk vi prøve oss på mange ”prøvelser”. Feiringen ble avsluttet med deilig dragesuppe. Nå var dragen nedkjempet og noen var slått til riddere.

Takk for at jeg har fått lov til å bli kjent med dere og hverdagen på Grobunn.

Lenker knytes
ikke av stål

for hver sjuende
smetter jeg på
ei av rav.

Inger Hjelpestein
1. oktober 2015

Stiftelsen Grobunn på gården Frenning Vestre gir et helhetlig bo- og sosialtreningstilbud for ungdommer. De gir tilbud til elever med skoleplass på Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken og et utvidet tilbud med arbeidstrening for Grobunnlærlinger. Grobunn har butikk.

Frenningveien 102, 2344 ILLSENG. www.grobunn.no, post@grobunn.no

Fotvasking

Christian Morgenstern

Jeg takker deg, du stumme sten,
jeg bøyer meg i ydmykhet:
Jeg skylder deg alt liv i meg.

Jeg takker dere, blad og blomst,
jeg bøyer meg takknemlig ned:
En sjel jeg ble, med fargeklang.

Jeg takker dere sten, urt og dyr,
jeg bøyer meg for dere tre:
Ved deres hjelp jeg ble meg selv.

Vi takker deg, du Menn'skebarn,
og kneler fromt her for deg ned,
For gjennom at du er, er også vi.

Fra skaperverket toner sang
fra evighet til evighet:
en mektig symfoni av TAKK.

*(Fritt oversatt fra tysk
av Veronika Schmid)*

*Adnan i sving
med saksen.
Mari følger
godt med.*

Saueklipp

I høst kom Adnan og venner fra Solborg til Grobunn for å klippe sauene våre. Nå står sauene ganske nakne i fjøset. Kanskje undrer de på hvor det ble av de som ble hentet av lastebilen og kjørt til slakteriet med ulla på?

Dyrelivet kan være brutalt, men en verdig avskjed blir det likevel når bonden Eric leser Christian Morgensterns dikt før avreisen.

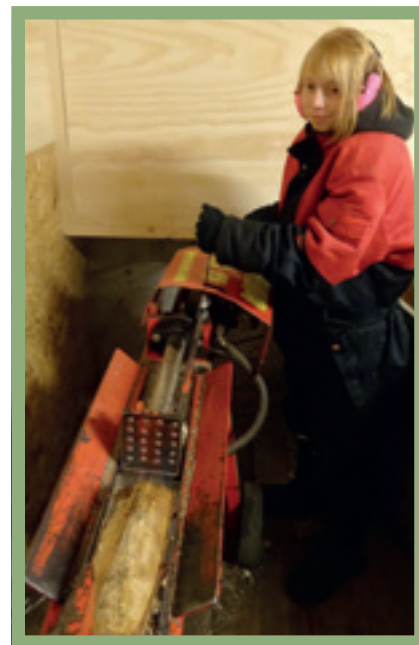
Tekst: Rigmor Skålholt. Foto: Karen Sido.

Nyklippet og naken.

Ve gurpa

(Vedgruppa på Grobunn)

Det kjæm en lastebil med digre tømmer fra Romedal Ælmenning. Den er lasta med bjørk og furustokker.

Bjørka blir kappet i 3 meters lengder med motorsag. Så bruker vi kappemaskin. Da kutter vi til 30 cm lengde og det kaster vi opp i store vedkasser.

Så bruker vi jekketralla og kjører hele kassa bort tæl vedkløveren.

Jeg, Anette er der og jobber.

Je liker å jobbe mæ ved! Je tæk på meg hørselværn je og arbeidshansker. Så får je itte flis og møkk på fingra mine. Je tar en kubbe og sætt den oppi kløvern, og bruker to spaker. Da starter kløvern. Noen kabber er vældig tunge. Når veden er ferdig kløvd, stabler je dom oppi en storsekk.

Vi på vedgruppa mi er som regel je, Anette, Tord, Ketil Andrè, Tellef og kænskje Anikken og Hans og Ana. - Tar øss pauser sammen. Da drekk vi litt

vatten og prater sammen, et litt æple og har det artig.
Vi fyrer med ved på Grobunn.

Tekst: Anette Kleven. Foto: Josch Hauer.

Arbeidskamerater på Grobunn

Piet og Tellef arbeider sammen på snekkerverkstedet.
Her oser det av samarbeid og arbeidsglede.
Så spør jeg Tellef: – Hva betyr Piet for deg?
– Arbeid, svarer Tellef uten å nøle.
Og hva er viktig for deg, Piet?
– At Tellef lærer å lage et produkt mest mulig alene.

Tekst: Rigmor Skållholt. Foto: Karen Sido.

Møt meg der hvor jeg er ...

Når jeg flyr på huska mi ... ja
Er jeg en fugl
som synger og ler ut sorg og glede
flyr i lufta som gjør fri

Fri til å være fugl og fly
til Gardermoen ja
Tanker tenker ... ja
Og tankene blir ord
som slipper løs fra fortiden
og ut i nåtiden .... ja
Der alle mine venner bor
Som jeg så
og hørte ... ja

Ordene som smeltet seg fast ... ja
Detta skulle du itte ha gjort ...
Nå får det være nok - sier Hans ja
Ikke røre mjølketanken ... sa bestefar
og mor og far i Beinvegen ... ja

og alle menneskene rundt meg ... ja

Stemmene og
skrittene som
kommer
og går ... ja
de er lagret i meg
trygt og kjært
som hverdager som
aldri tar slutt
Ja... i livet mitt ja

Gje meg jorda som
bolig ... ja
og lever i livet mitt
... ja
og Ole Magnus som spiller
ja
spiller tonene som bor i meg

Og tidlig en morgen ser jeg
at Tore Kristian er min beste venn ... ja
med nese og munn som liker kake
og liker kake og
liker deg ... jeg liker deg sier Tore Christian

og Fathia er en søt jente ...ja

Jeg liker og liker jenter med langt lyst hår ... ja
Kan holde rundt meg med varme armer ... ja
liksom far og mor og søstre og brødre
og krøllestrikker ja
som kommer og går i lomma på folk ... ja

når jeg flyr fram og tilbake ... ja
fri som morgen og kveld
mellom jenter som kommer og går ja
kommer og går
morgen og kveld ... ja

mens jeg prøver å holde fast
på tiden og ordene og sangene
som flyr gjennom tankene mine ... ja
mens jeg flyr gjennom lufta
og slipper dem ut

som om jeg var fri ... ja

Tekstene er ført i pennen av Erik Evenrud

”Noen ganger er det all right” **– en liten fortelling fra hendelser i Jon Magnus sitt liv**

Kanskje var det en av disse dagene det var litt vanskelig å våkne. Kanskje natta var lang og det var vanskelig å sovne ... En av disse nettene da tankene ikke ville stoppe. En av disse dagene da senga var deilig og varm og øynene ikke ville åpne seg. Dagen ville ikke åpne seg ...

Da var det godt at Linn kom til adressen nr. 490 og ville ha meg med på biblioteket. Det er alltid morsomt å komme dit. Jeg liker å høre historier. Forresten er jeg ikke så dårlig på å fortelle historier selv heller. De sitter fast i minnet mitt og det er morsomt å spille dem ut.

Det var godt Linn kom ... så jeg kom meg ut av senga.

Egentlig er det veldig fint å bo på Granly. Ole Magnus spiller og jeg synger. Vi kan mange sanger ... men jeg klarer ikke å synge dem når det er mange andre som hører på. Bare noen ganger ... kommer sangene av seg selv. Du vet sikkert at en kan bli glad av å synge.

Dette er ikke "riktig" dans, men eurytmi ... bevegelser som er ganske morsomme og noen ganger nokså vanskelige å følge med på. Jeg tror jeg kan bli nokså flink til å bevege kroppen min på bestemte måter – hvis jeg øver meg og det gjør

jeg hver uke.

Livet mitt er ganske godt – Selv om det er ganske vått

Jeg kan ri i trav når noen løper ved siden av og holder i hesten ... som heter Reidur. Jeg kan nesten svømme når noen holder meg i stortåa ... og så kan jeg rydde opp og slukke lyset i svømmehallen når timen er over og vi skal hjem.

En gryteklut

Kunsten å vende en gryteklut ...
så den riktige siden kommer ut –
med en hånd !

Først må du ha en vilje til å klare det!

Så må du ha mye godt humør

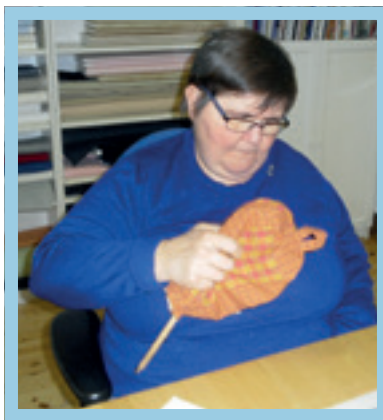
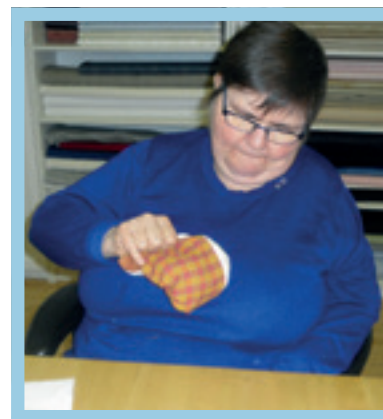
... og nokså mye fingerferdighet

Det kan være litt kronglete
En pinne er et godt redskap

Da må du ha litt tålmodighet

Oj.. oj.. oj .. nå skjer det noe
... og så den gode følelsen

”Jeg klarte det !”

Anne Kristin Müller vender en gryteklut.

Granly Stiftelse ligger på Mjøsas vestsida i tettbebyggelsen på Kapp og gir botilbud samt dagaktiviteter som er sentrert rundt håndverk, kunst og hagebruk, kulturtilbud og aktiviteter.
Mjøsvegen 498, 2849 KAPP. www.granly-stiftelse.no, granly@granly-stiftelse.no

Min stemme – fra oppvekst og livet på Hogganvik

Landsbybeboerne på Hogganvik har i mange år hatt tilbud om voksenopplæring med sin lærer Monica Nicolaisdatter Haugan: - I den siste tiden har det vært biografier som vi har arbeidet med. Denne våren og høsten har vi sittet sammen i Kafé Lars på Hogganvik. Her forteller beboerne om sine liv, fra barndom til voksenlivet. Det er fint at vi vet litt om hverandre. Da blir det også lettere å snakke sammen.

Foto side 47 og 48: Siw Elena Eide Seldal.

Tommy forteller

Jeg er født i Oslo i 1970

Mor heter Greta, og far het Terje, men nå heter pappan min Jarle

Broren min heter Stian og jeg har en halvsøster som heter Janette.

Da jeg var barn, likte jeg å leke med små biler, sykle og gå på ski.

Arbeidsliv

Jeg jobbet som assistent på søppelbil i Oslo, men jeg likte også å sitte på med gravemaskin.

Jeg jobbet også i butikk og satte varer i hyllene.

Årene på Stord

Vi bodde i et gult hus

Jeg likte godt å ta fergen

Der hadde jeg god utsikt til sjø og fjell og Folgefonna

Årene på Solborg Alm

Jeg melket, vasket opp, bar søppel ned El veien.

Det var veldig langt og bratt og jeg ble svett.

To uker på Vidaråsen

Jeg bodde på Ole Bulls hus

Jeg jobbet på bakeriet. Jeg bakte boller, brød og pizza.

Hos Liv og Terje

To ganger i året besøker jeg Liv og Terje. De bor på Trevatnet like ved Gjøvik.

Vi spiser frokost, jeg henter avisen, hjelper Terje i skogen, snekrer ytterdør, leker med hunden Pia og bader på Raufoss Badeland.

Jeg jobber også med kløyvemaskin og går på tur.

Ishockey og fotball

Jeg liker å gå på ishockey-kamp og fotballkamper.

Mamma og jeg liker å gå i
FKH-butikken i Haugesund.
Vi som heier på FKH heter
Måkeberget.
Mamma har også jobbet der.

**Arbeid på Hogganvik
på gården og i skogen**

Kjører møkk og silo
Gir mat til kuene
Strør flis i båsene
Koser med dyra
Henter og kjører ved til husene
Er med i skogen og feller trær, der
jeg drar kvist og samler i hauger

Dette liker jeg

Fargene blå og hvit
Å hente post, sortere søppel og vaske opp

Jobbe i fjøset og skogen
Lese Donald Duck; Jeg ler mye, han er morsom,
og særlig Ole, Dole og Doffen.

Janchen forteller

Her spiller jeg fløyte.

Jeg er født i 1971 i Lofoten og døpt i Gravdal kirke.

Jeg har en bror som heter Rudi og ei søster som heter Christel. Mamma heter Svanhild Johanna, og pappa heter Allan Emil.

I Lofoten var det fint å gå på ski.

Til Vestlandet

Vi flyttet til Ølen på Dørheim. Der bodde vi i en leilighet. Jeg gikk på Ølen barneskole. Der lærte jeg å lese, regne og ha gymnastikk. Men jeg likte O-fag best. I det faget lærte jeg forskjellige ting om naturen. Der traff jeg Reidun Hegerland, som ble min venninne.

Seinere kjøpte vi oss hus i Etne. Huset vårt der heter Sildegrend. Silde betyr: sakte, langsomt, forsiktig.

I dag er det mamma og pappa som bor der.

Dette liker jeg

Fargene rød og blå

Å lage mat: ostemakaroni

Strikke: skjerf

Lese: Askepott

Tegne: tog og biler

Pynte meg: smykker

Mi venninne

Du er mi venninne
Eg har fått deg «gratis»
Berre ved å bli kjend med deg.

I dag skal vi vere i lag
Berre du og eg.

Der du er – er eg
Og i dag skal vi gå same veg.

Gje meg handa di
Mi bestevenninne
-det vi har saman
Skal ingen få hindre.
-er nokon stygg med deg
Skal dei få med meg å gjera!
La mi beste venninne i fredag-la ho vera.

Di nærleik er god
Eg er ikkje aleine
Du kjem når eg treng deg
Og du veit kva eg meine.

Du fortel ikkje
Det eg seier til deg
For du har lova å verna meg.

Det er trist når du går
Eg saknar deg då,
Men eg veit du kjem att
-det veit eg då.

Gråter du kjære
Eg trøyster deg
-og kvifor du gråter
Du seier til meg.

Eg veit ikkje alt om deg
Men kvifor skal eg no det -?

Det er vennskap som tel
Og berre det.

Reidun Hegerland

Eg må le

Eg må le
Det er som eg kontrollen mister
Eg har fått krampelatter visst
Og kroppen skjelv og rister.

Ein buldrande latter fer gjennom meg
Eg ler av meg sjølv
Og eg ler og med deg.

Humorist dei kallar meg
Men av det ordet må eg le
For sutre og grine
Kva hjelper vel det?

Ser eg noko komisk på tv
Så er det der igjen
Den buldrande latteren
Som er min venn.

Når mine venninner får meg til å le
Viss eg har vore lei meg,
Så hjelper det!

Lukk opp ei latterdør
Seier dei til meg,
Du har så god ein latter som følgjer deg.

Det kan også hende at eg latterhikster får
Då ler eg så eg hikkar
Og hjarta det bankar og slår.

Reidun Hegerland

Katten Lukas

Lukas spiser fra katterfatet
både morgen, middag og kveld.
Han er oransje
med blå-grå øyne
og sier mjau.
Han går en liten tur –
finner en mus.
Eller en flue!

Kristin Irene I vold

Lukas med matskål og vannskål.

Hogganvik Landsby - et Camphillfelleskap ved Vindafjorden i Ryfylke med utsikt mot fjorder og fjell.
Gårdsdrift, gartneri, ysteri, skogsdrift, vevstue, snekkerverksted, kulturtilbud og aktiviteter.
Hogganvikvegen 28, 5583 VIKEDAL. www.hogganvik.camphill.no, hogganvik@camphill.no

Returadresse: Landsbyliv, Oscars gt 10, 0352 Oslo

LandSByLiV
mitt